

TNC AKTUELLT

Tekniska nomenklaturcentralen
Box 5243
102 45 STOCKHOLM
Tfn 08- 24 92 90

Årgång 21(1979): 3/4

LENNART HOLM NY STYRELSEORDFÖRANDE

Som tidigare meddelats valde TNCs representantförsamling generaldirektören och chefen för planverket Lennart Holm till ny styrelseledamot. Vid därpå följande sammanträde konstituerade styrelsen sig på följande sätt:

Ordförande: Lennart Holm
 Vice ordförande: Olof Bager
 Övriga ledamöter: Nils Ahlgren
 Alvar Ellegård
 Lars Forsslund
 Björn Tell
 Sekreterare: TNCs föreståndare
 och VD Lars Algotsson

MÖTE I REPRESENTANTFÖRSAMLINGEN 1980

Nästa möte i TNCs representantförsamling kommer att äga rum den 23 april 1980.

Den 4:e Nordiska IoD-konferensen

Den 11 till 13 juni 1979 arrangerade Tekniska Litteratursällskapet i Sverige tillsammans med motsvarande organisationer i Danmark, Finland, Island och Norge den fjärde nordiska konferensen för information och dokumentation på temat "Informationsförsörjning inför 1980 talet".

Bland de inledande plenarföredragen märktes Bert Levins, Utbildningsdepartementet, anförande om "Utvecklingen på informationsförsörjningsområdet

Ny styrelseordförande.....	1
Rfs 1980.....	1
Nordisk IoD-konferens.....	1
Ny publikation.....	2
På remiss.....	2
Ny tidskrift.....	3
Elteknisk ordbok.....	3
Termfrågor.....	4

i Sverige". Vibeke Ammundsen, Danmark, Esko Häkli, Finland och Gerhard Munthe, Norge belyste utvecklingen på BDI-området i sina respektive länder. (BDI står för Bibliotek, Dokumentation, Information).

Jan Hultgren, Stockholms Datamaskincentral-QZ beskrev "3RIP - ett interaktivt sök- och redigeringsystem" och i en anslutande demonstration provkördes databasen MECHEN för sökning i 3RIP - systemet (MECHEN = bibliografisk information avseende mekaniska konstruktioner). Systemet 3RIP är av intresse för TNC eftersom TNCs maskinläsbara ordlistor kommer att på försök läggas in som en termdatabank i systemet kring årsskiftet 1979/80.

TNC bidrog med en redogörelse för Nordinfoprojektet "Kommunikation mellan nordiska termbanker", (tidigare anmält i TNC Aktuellt 1/1979).

Övrig ekonomisk geologi
Kvartärgeologi, geomorfologi och glacialgeologi
Jordarts- och jordmånslära
Glaciologi
Hydrologi

NY PUBLIKATION

TNC 72 Byggsamling

För att underlätta för alla som dokumenterar tekniska resultat inom byggområdet har på uppdrag av Statens Råd för Byggnadsforskning TNC framställt en ny utgåva av Byggsamlingen. Den upptar nu ca 9500 termer mot tidigare 4600 och ger förutom hänvisning till källa - denna gång både TNC-publikationer och svensk standard - även motsvarigheter på engelska. Ordsamlingen är ordnad alfabetiskt med både svensk och engelsk ingång. Pris: 90 kr inkl.moms.

Termerna har insamlats och definierats med hjälp av framför allt "Glossary of Geology", utgiven av American Geological Institute, "Multilingual Thesaurus of Geology", utgiven av International Union of Geological Sciences IUGS och International Council of Scientific Unions ICSU samt med utnyttjande av utvald svensk geologisk litteratur. Så långt möjligt har samstämmighet vidare sökts med TNCs ordlistor inom angränsande områden, dels TNC 59 Geoteknisk ordlista och den inom kort utgivna TNC 73 Bergteknisk ordlista, dels med TNC 45 Vattenordlista 2, TNC 46 Betongteknisk ordlista, TNC 48 Petroleumteknisk ordlista, TNC 50 Miljöordlista och TNC 71 Skogsordlista.

På REMISS

Geologisk ordlista

Ordlistan innehåller ca 1900 termer från följande områden enligt kapitalrubrikerna i det inledande systematiska ämnesregistret:

Allmän geologi
Vittring och erosion
Sedimentologi och sedimentpetrologi
Sedimentära bergarter
Stratigrafi
Historisk geologi
Regionalgeologi
Paleontologi
Geokemi
Mineralogi
Magmatiska bergarter
Metamorfa bergarter
Strukturgeologi, tektonik
Global strukturgeologi,
Plattektonik
Ingenjörsgologi
Bergteknik
Malmgeologi
Petrologi

I den färdiga ordlistan avses ingå termer och definitioner på svenska, samt motsvarigheter till termer på engelska, franska, spanska, tyska, danska, finska, norska och ryska.

Ordlistan har utarbetats av en grupp med följande sammansättning:

Peter Bengtsson, Uppsala universitet
Stefan Bengtsson, Uppsala universitet
Tom Ekström, Sveriges Geologiska Undersökning, SGU, Luleå
Birgitta Ericsson, SGU, Uppsala
Lennart Malmqvist, Boliden Metall
Lars Nordberg, SGU, Uppsala
Sten Rudberg, Göteborgs universitet
Ove Stephansson, Högskolan i Lund
Margit Werner, Göteborgs universitet

Adjungerade till arbetet har varit:

Erland Grip, Svenska Gruvföreningen, SGF

Caj Kortman, Geologiska forsknings-
anstalten, Otnäs, Finland
P.H. Lundegårdh, Uppsala universitet
Anders Martinsson, Uppsala universitet
Gerhard Regnéll, Lunds universitet
Håkan Thorén, Väg- och trafiktekniska
Institutet, Linköping

Arbetsgruppens ordförande har varit
Anders Martinsson och dess sekre-
terare har till och med mars 1979
varit Erik Sundström, TNC. Arbetet
inom gruppen koordineras av Peter
Bengtsson.

Arbetet som startade i oktober 1976
stöds av SINFODOK, Nordiska Forsk-
ningsrådet och huvudmännen för leda-
möterna i gruppen

NY TIDSKRIFT FÖR TERMINOLOGI OCH FACKSPRÅK

Det första provhäftet av en ny
tidskrift inom området fackspråk
och terminologi har just utkommit
med titeln Fachsprache. Enligt
presentationen är avsikten att
denna tidskrift skulle utgöra
ett regelbundet utkommande organ
som kan berätta om läget för teori
avseende utbildning i fackspråk på
såväl det egna modersmålet som på
främmande språk samt om terminologi-
arbete och terminologilära. I det
första numret medverkar i terminologi-
delen professor Helmut Felber från
Infotermi med en artikel om Theory
of terminology, terminology work
and terminology documentation och
Karl-Heinz Brinkmann, Siemens AG
Sprachendienst, med en artikel om
Der Einsatz von Terminologiedaten-
banken zur Lösung von Übersetzungs-
problemen im fachsprachlichen Be-
reich. Vidare finns bidrag från
Lothar Hoffman om en teori för
fackspråk och Ján Horecký om re-
lationen mellan begrepp och benämning.
I utbildningsavsnittet medverkar
Reiner Arntz med en artikel om
uppbyggnad av en terminologiveten-
skaplig studiegång inom ramen för
översättar- och tolkutbildning.

Utgivare och ansvarig redaktör är
universitetslektor doktor Josef
Wieser i Wien.

ENGELSK - SVENSK ELTEKNISK ORDBOK

Ingenjör förlaget har givit ut
en elteknisk ordbok som innehåller dels
en engelsk - svensk termsamling,
dels ett antal förkortningar, dels
diverse tabellmaterial. Den förkort-
ningslista som anges är omfattande
och är värdefull för el- och fram-
förallt teletekniker.

Förlagets upplysning på baksidan
anger att ordboken omfattar termer
och förkortningar som är svåra att få
tag på. Vid granskning av termerna
ställer man sig många gånger frågan
vad dessa egentligen syftar på,
eftersom definitioner saknas.
Att någon överhuvudtaget skulle
söka en term absolute apparatus
och om man gör det vara nöjd med
den översättning som ges, apparat
för absolutmätningar, är tveksamt
och att någon skulle ha behov av
termen bleeder condenser är ändå
mera tveksamt. En bleeder resistor
anser författaren överflödigt i sams-
manhanget men den angivna termen
bleeder condenser kan inte ha någon
relevans. Att översätta braid sheath
med textilmantel är inte heller
lämpligt för braid betyder bara
något flätat över huvudtaget och det
kan mycket väl avse en metallstrumpa
som har flätats runt en kabel. Att
ange att butt contacts (lägg märke
till plural-s) skulle betyda stum
kontakt kan visserligen ha en viss
sanning men det väsentliga är att
den är knappformad men bör ej vara
stum. En term som cage relay över-
sättes med skivrelä fastän cage syf-
ftar på något burliknande. Vad det
avser är oklart då ansvariga inom
såväl kraft - som teleteknik bestämt
tar avstånd från termen. Termen couple
översätts med termoelement och det
måste vara att göra en väl grov för-
enkling. Sammansättningen termocouple
som återfinns längre fram i ordlistan
översätts också med termoelement och
det är befogat. Termen split winding
översätts med grenad ledning men bör
vara delad lindning.

Behov av eltekniska ordlistor är stort och utbudet av lättillgängliga sådana är magert varför Ingenjörsvetenskapsakademiens ordbok säkert kommer att få en god marknad. Det vore dock önskvärt om man kunde finna vägar för att ge ut en samling termer ur auktoriserad elteknisk terminologi och helst då tillsammans med definitioner så att man inte behöver komma i tvivelsmål om vad en viss term avser. En sådan ordbok skulle fylla ett behov och vara verkligt värdefull.

Termfrågor

blixtlås (även dragkedja)

E slide fastener (US zipper)
F
D Reissverschluss
Fi vetoketju

krampa

E tooth (US scoop)
F
D Kuppelglied, Zahn
Fi hakanen

löpare

E slider
F
D Schieber
Fi lukko

delbart blixtlås

E open-end fastener (US separable zipper)
F
D teilbarer Reissverschluss
Fi avoketju

ej delbart blixtlås

E closed-end fastener (US nonseparable zipper)
F
D unteilbarer Reissverschluss
Fi kiintoketju

faksimiltelegrafi, telefax

E facsimile telegraphy, facsimile
F télégraphie fac-similé, fac-similé, télécopie
D Faksimile-Telegraphie
telegrafisystem för överföring av bilder (IEV)

fototelegrafi, telefoto

E phototelegraphy
F phototélégraphie
D Bildtelegraphie; Telebildübertragung
faksimiltelegrafi för återgivning av halvtoner (IEV)

palett, för verktygsmaskin

E pallet
F
D
utbyrtbart maskinbord för borrar och fräsmaskiner
Det på paletten fastspända arbetsstycket kan automatiskt förflyttas mellan olika bearbetningsstationer.

pallastning (hellre än palletering)

E palleting
F
D
hantering av gods på pall (lastpall)

pallastningskvot

E palleting factor
F
D
kvot av pallastad godsmängd och total godsmängd

anslutningssäkring

E
F
D
säkring i gruppcentral avsedd för endast ett anslutningsobjekt